

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeio, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

Præpositus Generalis creatur Ignatius. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

sum socij ne plures sexaginta numerentur. Ea videlicet fuit nouellæ Societatis quædam quasi probatio. siquidem triennio post, cum varijs locis atq; provincijs Deo adspirante constaret egregius operæ fructus; ab eodem Pontifice limes ille omnino sublatus est, liberumque Ignatio & successoribus relictum, cuiilibet petenti Societatem dare. quod item apparet diplomate dato pridie Idus Martias ann. M. D. XLIII.

Prepositus Generalis creatur Ignatius.

Cap. XIII.

Igitur post multas difficultates approbata denique Societate; gratissimum (vt æquum erat) actæ superiorum quorum benignitate res bene feliciterque vertisset: deinde, quoniam in die à Pōtifice missio Patribus imminere è suo corpore Prepositum Generale (sic enim qui cunctis præesset appellare placuerat) primo quoque tempore deligere visum est. Societatis autem status per id tempus erat eiusmodi. Franciscus Xauerius, & Simon Rodericus in Lusitaniam erant profecti. Petrus

Fabrum

Fabrū Cęsarıs legat^o Ortizius ad VVor
matıensẽm conuentum Pontificis per
missũ in Germaniam adduxerat. Iaco-
bus Laines Parmę, Claudius Iaius Bri-
xię, Senis Paschasius agebant. In Bruti-
os Nicolaus Bobadilla discesserat. Cũ
Ignatio Romę duo dumtaxat ẽ Patri-
bus versabantur, Salmeron, & Coduri-
us. tyrones vero, qui nomen dederant
Societati, partim apud Ignatium erāt,
partim studiorum causa ab eodem Pa-
risios missi, necessaria ad bellum spiri-
tuale arma enixe parabant. quidam et-
iam ad res domesticas componendas
in Hispaniam profecti, & concionibus
iam tum, & colloquijs, ingenti homi-
num approbatione, Societatis nomen
longẽ lateque vulgauerant. Hoc Socie-
tatis statu, cum Prępositi eligendi tem-
pus adesset, Patres qui quidem in Italia
erāt, per litteras moniti, quod rei Chri-
stianę commodo facere possent, creã-
di Prępositi causa ad Vrbeni accede-
rent; sub initium Quadragesimę anni
M. D. XLI. conuenere omnes, vno
dempto Bobadilla, quem in oppido
Bisliniano tum maxime res gerentem,
O ab-

abduci rursus ab opere Pontifex noluit. Is, & ceteri qui longius aberant, suum quisque in schedula suffragium rite ob-signatum, partim in discessu reliquerant Romae, partim deinde misere inclusum epistolis. Ac primum triduum supplicatio indicta, vetitumque inter ipsos de Praepositi electione colloquium est. deinde coniectis in urnam schedulis, triduum insuper continuatae preces: ac septimo denique die legitime extractis recitatisque suffragiis, Praepositus declaratur Ignatius, nemine preter ipsum Ignatium discrepante: namque is consulto, ne unum nominatim ex omnibus deligendo, ceteros quodammodo notasse videretur; in schedula scripserat, se ad eum accedere, in quem plurima suffragia convenirent, vno solummodo taxat excepto. Igitur explorata divini numinis voluntate, ad Ignatium venientibus abunde accurrunt Patres. at ille, parum diu nimirum longe quam imperandi cupidior, seверо vultu iubet eos absistere, negatque se munus viribus impari suis vlla ratione subiturum: multaque serio disputat, cur alium potius quem

liber

libet sibi sufficere debeant. Sed videlicet quibus rebus putabat voluntates Patrum aliò posse trāsferri, eā ipsā vel maximè studia eorum incendebant. nihil enim ad conciliandos homines æquè valet, atque animi moderatio atq; submissio. quo factum est, vt nihil eorum, quæ ad munus detrectandum Ignatius afferebat, aliquandiu non modo ad animum admitterent, sed ne ad aures quidem. Sed post multam denique altercationem ægrè Ignatius tenuit, vt amplius in tertium diem obsecratione protracta, rursus in suffragium iretur. quo die cum idem prorsus omnium consensus exstaret, neque iam locus tergiuersationi videretur esse; tum Ignatius: *Quandoquidem vos in me potissimum eligendo perstatis, inquit, ego autem, mea conscius infirmitatis, vestro iudicio salua religione assentiri nequeo; reliquum est, vt huiusce controuersie arbitrum deligamus eum, qui mihi à confessionibus est; quòque, vt scitis, vtor diuine voluntatis interprete.* (is erat ante conditam Societatem frater quidam Theodosius ex ordine Minorum,

O 2 rum,

rum; cœnobij, quod ad sancti Petri in Monte aureo; qui fuit olim Ianiculus, appellatur.) Quod, ne frustra diutius tenderent Patres, eo facilius concessere, quòd minime dubitabant, quin ipsorum suffragij prærogatiuã ille quoque sua sententia comprobaturus esset, neque eos fefellit opinio. Cum enim rem totam ad eum detulisset Ignatius, imbecillitatem suam corporis animique commemorans, dein etiam atque etiam obtestans, vt se tanto onere leuatum vellet; ille, cognita re, tantum abfuit vt precibus Ignatij cederet, vt etiã obiurgauerit hominem, quòd, tam explorata diuina voluntate, Spiritui sancto diutius restitisset. & simul, ne diffimulationi esset locus, vltro adiit Patres, ac de suo responso certiores fecit. Quibus denique victus Ignatius, omni spe in vno Deo rei bene gerendæ reposita, dedit manus, diemque constituit X. Kalend. Maij, quo die ad auxilium diuinum implorandum, præcipua septem Urbis templa simul omnes obirent, & in diui Pauli potissimum (quoniam eius maximè Apostoli vestigia sequere

sequerentur) solemnī professione suā
 religionis vota susciperent. Vt igitur
 ea dies adfuit, in eo templo ad facellū
 beatæ Virginis, vbi tum Eucharistia cu-
 stodiebatur, quod facellum ad imos
 gradus est aræ maximæ, sub ipsam cæle-
 stis panis communionem, ipse primū
 qui sacrificabat Ignatius, tū cæteri sua
 quisque vota clara voce de scripto ex
 Apostolici diplomatis formula nun-
 cuparunt. deinde sumpto ex Ignatij
 manibus corpore Domini, post grati-
 arum actionem, sacratissima eius ædis
 loca religiose cum adiissent, circa arā
 maximam sub qua Petri & Pauli Apo-
 stolorum ossa condita sunt, cuncti cō-
 sistunt, flentesque præ gaudio, & sua-
 uissime amplexantes inter se, gratulan-
 tur denuo superis, quòd coeptis adfue-
 rint, suamque Societatem arctiori vin-
 culo colligarint: deinde reliqua tem-
 pla pari lætitia ac pietate circumeunt.
 Quibus rebus ingenti omnium cōsen-
 su & conspiratione peractis, magistra-
 tum Ignatius iniit. ac primum omni-
 um, ad constituendam domesticam di-
 sciplinam adiecit animum, quæ digna

tali instituto, digna Christianæ philo-
sophiæ professoribus haberetur. Itaque
ad cæteros prouocandos, atque ad in-
cienda in tyronum animis veræ huma-
nitatis fundamenta, in sordidis culina-
ministerijs aliquamdiu versatus est ip-
se, tanta cum alacritate ac diligentia,
quasi tum primum ad suam ipsius e-
mendationem, vitæ spiritualis curricula-
lum esset ingressus. neque tamen inter-
rea grauioribus negotijs deerat, tempo-
ribus ita distributis, vt quantum lice-
ret, vtrique muneri satisfaceret. acce-
debat ad hæc, summus paupertatis a-
mor, summa in victu cultuque frugali-
tas; preterea in singulorum officijs ex-
cogendis, erratisque puniendis admirabi-
li mixta lenitate seueritas: in subleuatis
vero omnium & animi & corporis
necessitatibus, cura & vigilantia plu-
quam paterna. cumque ad ea caritatis
officia, prout res postulabat, opportu-
nas insuper adhortationes & publicæ
& priuatim adhiberet; haud sane diffi-
cile fuit, in animos, recentissimo tum
Societatis spiritu, sponte incensos offi-
cio ac religione, eos mores eamque vi-
uendi

uendi rationem inducere; vt (si caelesti
 bus terrena comparare fas est) intra illa
 tecta parietesq; , angelorum in huma-
 nis corporibus quidam cōuictus vide-
 retur esse. nullæ tum querimonïæ, nul-
 læ detractiões, nulli susurri quib⁹ in-
 commodæ suspiciões excitantur , &
 disiungūtur animi; sed acerrimum sui
 cuiusque deprimendi submittendiq;
 certamen; in superiorum iussis excipi-
 endis exsequendisq;ue alacritas ingēs;
 mirus in communicando interpretan-
 doq; candor atq; simplicitas; oculo-
 rum ac sensuum intenta custodia; stu-
 dium precatiōis ac solidæ virtutis ar-
 dens; quæq; ex his rebus necessario pro-
 uenit, admirabilis in magna nationū,
 ætatum, ingeniorum varietate concor-
 dia. Itaq; coniectis, vt fit, omnium ocu-
 lis in ordinem nouum; breui non ad
 nostros tantum, verum ad externos et-
 iā, salutaris exēpli manare vtilitas cœ-
 pit. Adolescens quidam, egregijs natu-
 ræ adiuuentis, è Septemtrionali plaga
 Romam aduenerat, non modo Lu-
 theriana tabe infectus ipse, verum et-
 iam mire cupidus eiusdem longe late-

que vulganda. Is cum ex occasione se
se in hominum cœtus insereret, ver-
bisque venenatis clericorum vitam ac
mores summam in inuidiam vocaret
primum; deinde abductis à sacerdotū
reuerentia mentibus praua dogmata
sensim instillare quotidie pergeret; pa-
tefacta re, iussu magistratum compre-
hēditur. qui cum & ipsi per se, & sacrae
Theologiae magistris adhibitis, illum
ab opinionum insania reuocare fru-
stra conati essent; ne quid intentatum
relinquerent, atatem & ingenium mi-
serati, prius quàm in eū lege ageretur,
accerfite Ignatio rem totam exponūt,
quoniam ipsorum neque adhortatio-
nes, neque minæ proficiant; habeat il-
lum aliquandiu apud se, videat etiam
atque etiam. vt errantem ouiculam ad
Ecclesiae caulas aliqua ratione tradu-
cat. Ille clementer acceptum hæreticū
domum adducit. neque vero sapiētes
iudices frustrata spes est. si quidem ado-
lescens ab Ignatio focijsq; amicissime
habitus; eorum dictis, factis, institutis
accurate obseruandis paulatim affici
atq; immutari Dei beneficio est coep-
tus;

tus; & quam antea respuerat medicinā, libentius in dies accipere: ac demū perseverantibus Patrum officijs, & diligentissima curatione, eō processit res, vt euulsis letalium dogmarum fibris, priorem pertinaciam gembundus agnosceret: nec ante à salutari incœpto destitit, quàm voluntaria abiuratione detestatus errores, ingēti bonorum tum admiratione, tum gaudio, cum Ecclesia sancta in gratiam redijt. Is deinde, quærentibus viris grauibus cur qui antea tot machinis oppugnatus pernicissime restitisset, Ignatij denique & Patrum hospitio & consuetudine vincici se passus esset; sine cunctatione respondit, se illorum non tam disputationibus argumentisque (licet in eo quoque genere valerent plurimum) quàm spectatæ sanctitati virtutiq; celsisse: quod ita apud se prope necessario statuisset, à tam incorruptis moribus, à tanta pace atque concordia, à tam bonis operibus rectam in Deum fidem abesse nullo modo posse. Quæ res documento esse potest hominibus nostris; licet ad conuertendas ad Christum animas in-

O s genij

genij ac doctrinae praesidia requiratur, tamen conspecta vitae morumque innocentia plus multo quam litteris aut concertationibus profici. Alius quidam filius familias, desertis liberalibus studijs, ac repudiata omni disciplina, prorsus indomitus & effraenis, cum neque à parentibus iam, neque à magistris regi vlllo modo posset, Ignatio traditur. cuius lenitate, itemque ceterorum Patrum praecipis atque institutis accuratissime excultus, posita paulatim ferocia petulantiaque, cunctis admirantibus ita pudicos modestosque induit mores, ut vix minimum in illo vitium reprehenderes. Multi praeterea omnium aetatum atque ordinum, quos praecipis in omnem licentiam natura cupiditasque corruerat, Ignatij consuetudine exemplisque incitati, collegere sese, atque ad bonam frugem Deo adiuuante redire.

Generalis Ignatius denuo Catechista munere fungitur. Cap. XIV.

PER eos dies nomē Societati deditur à Pontificia familia Petrus Codatius